

การประยุกต์ใช้ สุจิตฺติ ในสังคมไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน Application of su-ji-pu-li in Thai society in the current situation

พระมหาสารวาท โปธิศรีขาม

Phramaha Sarawut Prosrikham

คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Faculty of Religion and Philosophy Mahamakut Buddhist University

Email : srawuthbodh2020@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความปริทรรศน์นี้มีขอบเขตในการศึกษาการประยุกต์ใช้ สุจิตฺติ ในสังคมไทย 2 ประเด็นคือการประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้สำหรับครู/อาจารย์ในการสอน โดยใช้การสำรวจเอกสารที่เป็นบทความและงานวิจัย ที่กล่าวถึงการประยุกต์ใช้ สุจิตฺติ ใช้การสังเคราะห์และวิเคราะห์รวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า การประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ การอ่าน การคิด และการเขียน ไว้ในหัวใจนักปราชญ์ สุจิตฺติ ที่เป็นการนำเสนอเป็นการเรียนจากครู ดูจากตำราสดับปาฐะ การสดับปาฐะนั้น คือ การฟัง การคิด และนำหลักอภิปาธ 4 มาสนับสนุนการเรียนรู้ จนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้นั้นไปใช้ในอาชีพและชีวิตประจำวัน ได้การที่จะเป็นผู้รอบรู้หรือนักปราชญ์ได้นั้นจะต้องสนใจศึกษา, รู้จักคิด, รู้จักสอบถามผู้รู้, และรู้จักจดจำบันทึก ซึ่งประเทศของเราขาดคุณสมบัติเหล่านี้มาก จึงทำให้ประเทศเราขาดผู้รอบรู้ในสาขาวิชาต่างๆอย่างมากมาย ส่วนการประยุกต์ใช้สำหรับครู/อาจารย์ในการสอน พบว่ากระบวนการที่สำคัญของการเรียนนั้น ในทางพระพุทธศาสนานั้นได้ใช้หลัก สุจิตฺติ โดยจะต้องประกอบไปด้วย 1) หลักการ แนวคิด และทฤษฎีของ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามแนวทางสุ จิ ปุ ลิ 2) องค์ประกอบของชุดฝึกอบรม 3) องค์ประกอบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามแนวทางสุ จิ ปุ ลิ 4) การประเมินแบบ CIPP ผลการประเมินรับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ที่จะต้องประยุกต์โดยดูบริบทของ รายวิชา ประเภทสถานศึกษา และกลุ่มผู้เรียน การเลือกวิธีการประยุกต์ใช้จะต้องเหมาะสมกับ คน เวลาและสถานที่

คำสำคัญ : สุจิตฺติ ,การประยุกต์ใช้ ,สังคมไทย

Abstract

This Review article covers two issues of application of Su-ji-pu-li in Thai society. And its application for teachers / teachers to teach By using surveys, paperwork, articles and research Discussion of the application of Su-ji-pu-li using synthesis and analysis collected from relevant documents. The results of this study found that The application in learning, reading, thinking and writing in the heart of Su-ji-pu-li is presented by teachers. See from the textbook Listening to the lecture is listening to thinking and bringing the four main powers to support learning. Until being able to apply that knowledge to professional and everyday life. To be a sage or a sage, you need

to study, think, inquire, know, and memorize. Which our country lacks these qualities Thus making our country lack of knowledge in many disciplines Application section for teachers / professors to teach. Found that the important process of learning In Buddhism, the principle of Sujipuli is applied, it must include 1) Principles, concepts and theories of participatory classroom action research based on the Sujipuli approach 2) components of the training package 3) Elements of action research with Participate in the classroom according to the Sujipuli Guidelines 4) CIPP Assessment Model Certification Evaluation Results from Course Instructional Professional That must be applied by looking at the context of the course types of educational institutes And group of learners The choice of application method must be suitable for people, time and place.

Keywords : Sujipuli, Application, Thai Society

บทนำ

ฟัง คิด ถาม เขียน เป็นเรื่องง่ายๆ เป็นทักษะที่เราต้องใช้อยู่ตลอดเวลา รับฟังให้มากขึ้น ใช้เวลาคิดทบทวน หากสงสัยก็ถามให้มั่นใจ สุดท้ายอย่าเก็บความคิดไว้ในหัว แต่ให้เขียนเก็บบันทึกไว้ที่อื่นเพื่อให้เข้าใจมากขึ้น พระพุทธศาสนาการนำหลักการและแนวคิดทางพระพุทธศานานำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาโดยมีคาถาบทหนึ่งที่ว่า "สุ จิ ปุ ลิ" เป็นหัวใจนักปราชญ์คือ "สุ จิ ปุ ลิ วินิมุตโต กถัง โส ปณฺธิโต ภเว" แปลว่า ผู้ปราชญ์จาก สุ จิ ปุ ลิ จะเป็นบัณฑิตได้อย่างไร (พระธรรมกิตติวงศ์ ,2548) หัวใจนักปราชญ์ คือ สุ.จิ.ปุ.ลิ. ได้แก่

สุ : สุตะคือ การฟัง

จิ : จินตะ คือ การคิด

ปุ : ปุจฉา คือ การซักถาม

ลิ : ลิขิต คือการเขียนและการบันทึก

พระธรรมคำสั่งสอนของพระองค์ยังเป็นที่ยึดถือของพุทธศาสนิกชน สืบต่อกันมาจนปัจจุบันอย่างได้ผล โดยนำหลักการ สุ.จิ.ปุ.ลิ. ของพระองค์นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาธรรมวิภาค โดยจะสอดคล้องกับนักวิชาการทางการสอนได้คิดค้นเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้ในจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ทันสมัยกับสังคมยุคปัจจุบัน และสิ่งที่ถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอน ก็คือ ความสำคัญของความสามารถในการอ่าน การคิด และการเขียน(พระเจตนัสถุษณ์ อินทร์จันทร์, 2555) ปานรวี ยง ยุทธวิชัย (2548,43) กล่าวว่า หัวใจนักปราชญ์คือ สุจิปุลิ เป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นปฐมบทที่สำคัญของการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์ ดังที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น.24) ได้กล่าวถึงการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นความสามารถในการจำแนกแจกแจงและแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใด เรื่องหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2546) ได้แสดงถึงความสำคัญของการอ่าน การคิด และการเขียน ไว้ในหัวใจนักปราชญ์ดังนี้หัวใจนักปราชญ์ สุ. จิ. ปุ. ลิ." ที่ข้าพเจ้านำมาอธิบายให้ท่านฟัง บัดนี้ท่านคงทราบกันมาแล้วว่า สุ. คือการฟัง จิ. ได้แก่จินตะคือการคิด ปุ.ได้แก่ ปุจฉาคือการถาม และ ลิ. ได้แก่ลิขิต คือการเขียน

1. สุ. คือ สุตะ การฟัง ได้แก่การแสวงหาความรู้เพราะการเล่าเรียนในสมัยโบราณต้องอาศัยการฟังเป็นพื้นฐาน เพราะการไขหนังสือยังไม่แพร่หลาย จึงจดเอาการฟังเป็นหัวข้อสำคัญ คนที่จะเป็นนักปราชญ์ ได้ต้องฟังมามาก ซึ่งเรียกว่า"พหูสูตร" คือผู้ฟังมากแต่สมัยนี้วิชาหนังสือแพร่หลายทั่วไปจึงควรนับ การอ่านเข้าไปในข้อพหูสูตรนี้ด้วยคือ รวมความว่าผู้ที่เป็นักปราชญ์จะต้องฟังมากและอ่านมากด้วย

2. จิ. คือจินตะแปลว่าความคิด เป็นศัพท์พวกเดียวกับ"จิต" ว่าเครื่องคิด คือ ใจเรานี่เอง คำว่าจิ. คือความคิด ในที่นี้ท่านหมายความว่า "ให้ใช้ ความคิด" ซึ่งเป็นขั้นที่ 2 รองจากการฟังหรือการอ่าน กล่าวคือเมื่อเราฟังหรืออ่านเรื่องราวใด ๆ เราต้องคิดตามไปด้วยไม่ใช่ปล่อยจิตไปตามยถากรรมอย่างฟังเสียงนกเสียงกา ถ้าพบข้อความแม้จนคำพูดที่ไม่เข้าใจหรือสงสัย ก็ผูกจิตไว้ตรึงตรองภายหลัง เพราะถ้าจะเอามาตรึงตรองเวลานั้นก็จะไม่ได้ฟังเรื่องต่อไปหรือจะจดย่อ ๆ ก็ได้เพราะฉะนั้นเราจึงควรใช้ความคิดในการอ่านให้เหมาะสมแก่ฐานะที่เราเป็นผู้ใคร่ในการศึกษาจึงจะเหมาะกล่าวคือ ต้องใช้จิ. ไปด้วยให้ได้รับความรู้สมค่าที่ลงทุนอ่าน

3. ปุ. คือ ปุจฉาการถาม เป็นข้อสำคัญไม่แพ้ข้อต้นๆ ผู้ที่จะเป็นนักปราชญ์ ต้องพยายามแสวงหาความรู้ในการถาม กล่าวคือเมื่อเราฟังหรืออ่าน ถ้าพบข้อความหรือถ้อยคำที่สงสัยหรือไม่เข้าใจ ก็ผูกจิตไว้ตรึงตรองและค้นคว้าหาความเข้าใจ โดยการสอบถามผู้ที่เรามั่นใจว่าเขารู้ดี ไม่กระดากอายในการไต่ถามสิ่งที่เราไม่รู้ เพราะการทะนงตัวว่าเรารู้มาก ถูกผู้อื่นว่าไม่รู้และการถือเกียรติว่าไม่ควรถามผู้ที่ต่ำต้อยกว่าตน ทั้ง 3 ประการนี้เป็นมารที่จะรังเราให้ลงจากฐานะเป็นนักปราชญ์แต่ต้องรักษาจริยวัตรในการถามให้มากๆ คือแสดงให้เขาทราบว่าถามเพื่อต้องการความรู้จริง ด้วยความเคารพจริงๆไม่ใช่การถามเพื่อสอปล่เขาหรือถามเพื่อขัดคอเขาหรือเพื่อข่มเขาให้อาย

4. ลิ. คือลิขิต แปลว่า เขียนไว้ กล่าวคือ ท่านได้บันทึกข้อที่ควรรู้ควรจำ ลิ. นี้สำคัญกว่าอื่น เพราะเป็นการแสดงผลของการฟัง การอ่าน การใช้ความคิด การถาม ในสมัยโบราณ การบันทึกข้อความนับว่าสำคัญมากเพราะมีผู้รู้หนังสือน้อยท่านจึงตั้งไว้เป็นหัวใจข้อสุดท้ายของ นักปราชญ์เพราะสำคัญที่สุดและสำคัญจริง ๆ

ประเด็นที่น่าสนใจในการปริทรรศน์ครั้งนี้จะเป็นการศึกษาโดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้สุจิตฺติ ในสังคมไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน ที่เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ แล้วนำมาวิเคราะห์และสรุปแบบเชิงพรรณนาที่ครอบคลุมขอบเขตในการศึกษา จะทำให้ทราบประโยชน์ที่ในการนำสุจิตฺติมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน

การประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้

การเรียนรู้ของมนุษย์นั้น สามารถเรียนรู้ได้หลายวิธี เช่น การรับรู้ การเรียนรู้ การเลือกรู้หรือการนำไปใช้ สิ่งเหล่านี้ทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เช่น สามารถรับรู้ได้จากภายนอกและอายตนะภายใน เมื่ออายตนะภายนอกกระทบกับอายตนะภายในทำให้เกิดการรับรู้ได้ เช่น ตาเห็นรูป หูได้ยินเสียง จมูกได้กลิ่น ลิ้นได้ลิ้มรสของอาหาร ภายได้สัมผัสกับของอ่อน นุ่ม หรือใจรับทราบอารมณ์ต่าง ๆ ก็เกิดการรับรู้ได้ ซึ่งสภาวะของบุคคลขณะรับรู้ มี 3 สภาวะ คือสภาวะของจิตสำนึก (Conscious) จิตใต้สำนึก (Subconscious) และจิตไร้สำนึก (Unconscious)เมื่อเกิดการรับรู้แล้ว ก็เลือกที่จะเรียนรู้ เพราะฉะนั้น การเรียนรู้ของมนุษย์ เกิดขึ้นได้หลายวิธี เช่น เรียนจากครู ดูจากตำราสดับปาฐะ การสดับปาฐะนั้น คือ การฟัง การคิด และนำหลักอิทธิบาท 4 มาสนับสนุนการเรียนรู้ จนสามารถที่จะนำความรู้นั้นไปใช้ในอาชีพและชีวิตประจำวันได้

รูปแบบการเรียนรู้หรือลีลาการเรียนรู้ของมนุษย์ มนุษย์เรานั้นสามารถรับข้อมูลโดยผ่านเส้นทางการรับรู้ได้ 3 ทาง คือ การรับรู้ทางสายตาโดยการมองเห็น (Visual Preceptors) การรับรู้ทางโสตประสาทโดยการได้ยิน (Auditory Preceptors) และการรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก (Kinesthetic Preceptors) ซึ่งสามารถนำมาจัดเป็นรูปแบบการเรียนรู้ได้ 3 ประเภท และผู้เรียนแต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกัน(พระมหาอุดร อุตตโร (มากดี), (2557) ดังนี้

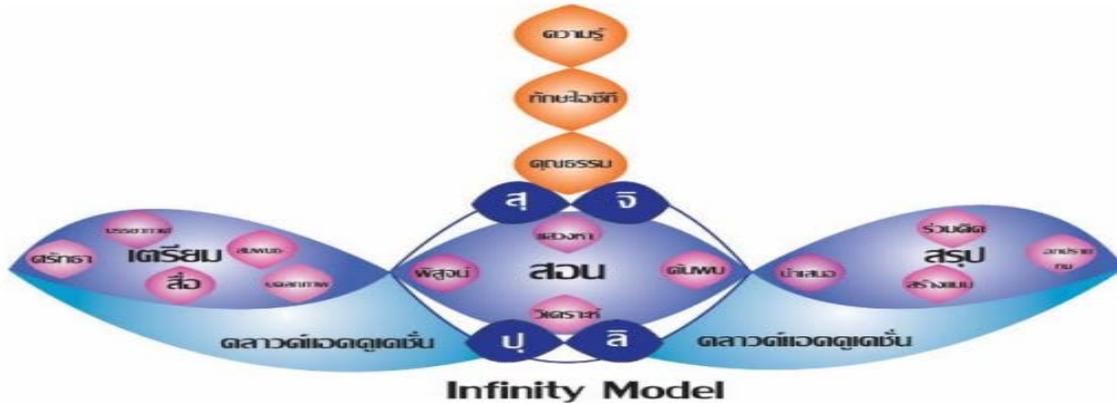
1) ผู้ที่เรียนรู้ทางสายตา (Visual Learner) จะเรียนรู้ได้ดีจากการเรียนจากรูปภาพแผนผัง แผนภูมิ การเรียนลักษณะนี้เหมือนเป็นการดูหนังแล้วจดจำ ภาพไว้ได้อย่างดี มีเนื้อหาที่เป็นเรื่องเป็นราว เวลาที่ผู้เรียนจะต้องการจดจำเนื้อหาส่วนใด ก็สามารถมีวิธีการผูกเรื่องเพื่อจำเรื่องราวต่างๆได้ดีผู้เรียนจะเรียนได้ดีทางสายตานั้นจะต้องเลือกเรียนด้านสถาปัตยกรรม การออกแบบ และควรประกอบอาชีพมัณฑนากรวิศวกร หมอผ่าตัด

2) ผู้ที่เรียนรู้ทางโสตประสาท (Auditory Learner) จะเรียนรู้ได้ดีที่สุดถ้าได้พูดได้ฟัง จะไม่สนใจรูปภาพใดๆ แต่ชอบและสนใจในสิ่งที่ได้ฟังซ้ำ ๆ ชอบเล่าเรื่องให้คนอื่นฟัง เวลาอ่านหนังสือจะต้องอ่านออกเสียงดังๆ จึงจะจดจำได้ดี แต่มีข้อเสีย คือ ผู้เรียนทางโสตประสาทอาจถูกรบกวนจากเสียงอื่นๆ จนทำให้ไม่มีสมาธิในการฟังได้ ผู้เรียนประเภทนี้จะพบในกลุ่มเรียนด้านดนตรี กฎหมายและการเมือง ส่วนใหญ่จะเป็นนักดนตรีพิธีกรนักจัดรายการเพลงนักจิตวิทยา นักการเมือง

3) ผู้ที่เรียนรู้ทางร่างกายและความรู้สึก (Kinesthetic Learner) จะเรียนรู้ผ่านทางความรู้สึก การเคลื่อนไหวและร่างกายจึงจะจดจำได้ดีต้องมีการสัมผัสและเกิดความรู้สึกที่ติดต่อกับสิ่งที่เรียนด้วย เวลานั่งเรียนจะไม่อยู่นิ่งๆ จะไม่สนใจบทเรียนเท่าที่ควร ไม่สามารถจดจำกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้นานๆ กลุ่มนี้จะมีปัญหามากหากผู้สอนบรรยายอยู่หน้าชั้นเรียนอย่างเดียว ดังนั้นวิธีการแก้ปัญหาของผู้เรียนกลุ่มนี้ได้โดยที่ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนรู้จักการแสดงออกมากขึ้นหรือให้ปฏิบัติจริง เช่น ให้เล่นละคร แสดงบทบาทสมมติมีการสาธิตและทำการทดลอง ผู้เรียนกลุ่มนี้เหมาะกับวิชาพลศึกษา วิชาก่อสร้าง อาชีพที่เหมาะสม คือ นักกีฬา หรือประเภทนี้จะเน้นความคิดสร้างสรรค์ งานเดิน-รำ (มณฑรา ธรรมบุศย์., 2548).

จากการศึกษาของสรญา เปี้ยวประสิทธิ์(2563)ซึ่งได้ศึกษาแบบจำลองระบบการสอนดิจิทัลออนไลน์เรียนรู้บนสภาพแวดล้อมคลาวด์เอ็ดดูเคชันด้วยกระบวนการสาคัจฉาผ่านการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีสุจิตูลี สรุปผลการออกแบบและพัฒนาแบบจำลองระบบดิจิทัลออนไลน์เรียนรู้บนสภาพแวดล้อมคลาวด์เอ็ดดูเคชันด้วยกระบวนการสาคัจฉาผ่านการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีสุจิตูลี (ระบบการเรียนรู้อนันต์ Infinite Learning System)

สามารถนำเสนอเป็นแผนภาพระบบการเรียนรู้อนันต์ หรือเรียกว่า Infinite Model ดังนี้

ภาพที่ 1 ระบบการเรียนรู้อนันต์ (Infinite Learning System)

ที่มา สรญา เปรี้ยวประสิทธิ์, (2563)

ขั้นตอนของระบบดิจิทัลออนไลน์เรียนรู้บนสภาพแวดล้อมคลาวด์เอ็ดดูเคชันด้วยกระบวนการสักัจฉา ผ่านการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีสุจิตุลิ (ระบบการเรียนรู้อนันต์ Infinite Learning System) พบว่า ระบบดิจิทัลออนไลน์เรียนรู้บนสภาพแวดล้อมคลาวด์เอ็ดดูเคชันด้วยกระบวนการสักัจฉาผ่านการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีสุจิตุลิ (ระบบการเรียนรู้อนันต์ Infinite Learning System) ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 20 องค์ประกอบ คือ กระบวนการสักัจฉา วิธีสอนแบบ สุ จิ ปุ (ปุจฉา วิสัชนา) ลิ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คลาวด์เอ็ดดูเคชัน กระบวนการที่สำคัญ และเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมของผู้เรียน

“สุ จิ ปุ ลิ วินิมุตโต กถ โส ปณฺทิตโต ภเว สุ จิ ปุ ลิ สุขสมปนฺโน ปณฺทิตโตติ ปุจฺจติ” แปลว่าบุคคลผู้ปราศจากการฟัง คิด ถาม และเขียน (จดบันทึก) จะเป็นบัณฑิตได้อย่างไร ส่วนผู้ถึงพร้อมด้วยคุณสมบัติคือ ฟัง คิด ถาม และเขียน นั้นแหละท่านเรียกว่าบัณฑิต (ทินรัตน์ กาญจนกฤษร, 2550,35)

สรุปได้ว่า เป็นการเรียนจากครู ดูจากตำราสถาบันฐานะ การสถาบันฐานะนั้น คือ การฟัง การคิด และนำหลักอิทธิบาท 4 มาสนับสนุนการเรียนรู้ จนสามารถที่จะนำความรู้ไปใช้ในอาชีพและชีวิตประจำวันได้การที่จะเป็นผู้รอบรู้หรือนักปราชญ์ได้นั้นจะต้องสนใจศึกษา, รู้จักคิด, รู้จักสอบถามผู้รู้, และรู้จักจดจ าบบันทึก ซึ่งประเทศของเราขาดคุณสมบัติเหล่านี้มาก จึงทำให้ประเทศเราขาดผู้รอบรู้ในสาขาวิชาต่างๆอย่างมากมาย ดังนั้นเราจึงควรเร่งส่งเสริมให้เด็กไทยของเรามีคุณสมบัติของนักปราชญ์เหล่านี้มากขึ้นเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของสังคมไทยกันต่อไป

การประยุกต์ใช้สำหรับครู/อาจารย์ในการสอน

ดังเช่นงานวิจัยของพาฝัน ธนากรเมธา,(2560) ระบุว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องเน้นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุดคือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เก็บสะสมข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมขึ้นไปเรื่อย ๆ โดยเฉพาะการอ่านเป็นกระบวนการสื่อความหมายที่ผู้อ่านรับสารในรูปของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ผู้ส่งสารเขียนขึ้นเพื่อใช้แทนความคิดของตน โดยผู้อ่านสามารถแปลความหมายของตัวอักษรและสัญลักษณ์ดังกล่าวนั้นมาเป็นความรู้ ความเข้าใจของผู้อ่าน

ผ่านกระบวนการคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ และความเชื่อของตนเอง ซึ่งกระบวนการที่สำคัญของการเรียนนั้น ในทางพระพุทธศาสนานั้นได้ใช้หลัก 4 ประการคือ 1) สุ หมายถึง การฟัง 2) จิ หมายถึง การคิด 3) ปุ หมายถึง การถาม และ 4) ลิ หมายถึง การจดบันทึก

โดยงานวิจัยของปทุมมาศ รักษ์วงศ์, มนต์ชัย เทียนทอง, และ ชัยวิชิต เขียรชนะ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการฝึกอบรมครูสำหรับทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามแนวทางสุ จิ ปุ ลิ จากผลการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมครูสำหรับทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามแนวทางสุ จิ ปุ ลิ พบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีจำนวน 4 โมเดล ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด และทฤษฎีของ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามแนวทางสุ จิ ปุ ลิ 2) องค์ประกอบของชุดฝึกอบรม 3) องค์ประกอบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วมในชั้นเรียนตามแนวทางสุ จิ ปุ ลิ 4) การประเมินแบบ CIPP ผลการประเมินรับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการเรียนการสอน การอาชีพ ศึกษา และการวิจัย พบว่ารูปแบบด้าน องค์ประกอบของโมเดลใน ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

Vimolchaya Yanasugondha (2013) ได้ ศึกษา เรื่อง Promoting a Learner-Centeredness Classroom by Adopting the Su Ji Pu Li Principle into CALL for Thailand Tertiary Level Students ซึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของการใช้หลักคำสอนทางพุทธศาสนาของ สุ จิ ปุ ลิ ในสาขา ELT ที่ เรียกว่า (การเรียนรู้ภาษาโดยใช้คอมพิวเตอร์) เพื่อส่งเสริมห้องเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามเนื้อผ้าครูจะ สอนด้วยสื่อแบบดั้งเดิมเช่นชอล์คและกระดานดำ ปัจจุบันด้วยการมาถึงของยุคคอมพิวเตอร์บทบาทของครูก็ เปลี่ยนไปเพื่อรับมือกับอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ก้าวไปอย่างรวดเร็ว การย้ายจากครูเป็นศูนย์กลางไปสู่ผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้และวิธีหนึ่งในการส่งเสริมคือการลองใช้ภูมิปัญญาชาวพุทธ - ตะวันออกของ สุ จิ ปุ ลิ จากการกล่าวถึงสถานการณ์ทั้งหมดข้างต้นเชื่อกันว่าการรวมตัวของ สุ จิ ปุ ลิ เป็นการกล่าวถึงเพื่อเพิ่มสถานะ ของการมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในหมู่นักศึกษาในประเทศไทยนั้นมีแนวโน้มที่ดีเป็นพิเศษแม้ว่าจะมีการมีความเอน เอียง ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดจะได้รับข้อมูลเชิงลึกมากขึ้นว่าการปฏิบัติตามความเชื่อแบบ ตะวันออกมีผลต่อพื้นที่ภาษาตะวันตกผ่านการใช้เทคโนโลยี

ครูไม่ได้นำกระบวนการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ตลอดจนครูขาดที่ปรึกษาในการทำ วิจัย ทำให้ครูคิดว่าการทำวิจัยเป็นเรื่องยากจึงไม่ยอมทำการวิจัยดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดต้องการแก้ปัญหา ดังกล่าวโดยการสังเคราะห์รูปแบบการฝึกอบรมครูสำหรับทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตาม แนวทางสุ จิ ปุ ลิ โดยนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาช่วยให้ครูเห็นแนวทางการทำวิจัยมากขึ้น เพราะผู้วิจัยเชื่อว่า ค่านิยมด้านพุทธศาสนาเป็นค่านิยมแห่งความศรัทธา การนำสุ จิ ปุ ลิ มาประยุกต์ใช้ควบคู่กับ PAOR (Planning, Acting, Observation, Reflection) ของ Kemmis and McTaggart (1988)

สรุปกระบวนการที่สำคัญของการเรียนนั้น ในทางพระพุทธศาสนานั้นได้ใช้หลัก 4 ประการคือ 1) สุ คือ การฟัง 2) จิ คือ การคิด 3) ปุ คือ การถาม และ 4) ลิ คือ การจดบันทึก โดยจะต้องประกอบไปด้วย 1) หลักการ แนวคิด และทฤษฎีของ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามแนวทางสุ จิ ปุ ลิ 2) องค์ประกอบ ของชุดฝึกอบรม 3) องค์ประกอบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วมในชั้นเรียนตามแนวทางสุ จิ ปุ ลิ 4) การประเมินแบบ CIPP ผลการประเมินรับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ที่จะต้อง

ประยุกต์โดยดูบริบทของ รายวิชา ประเภทสถานศึกษา และกลุ่มผู้เรียน การเลือกวิธีการประยุกต์ใช้จะต้องเหมาะสมกับ คน เวลาและสถานที่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่าการประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ การอ่าน การคิด และการเขียน ไว้ในหัวใจนักปราชญ์ สุจิตฺติ ที่เป็นการนำเสนอเป็นการเรียนจากครู ดูจากตำราสดับปาฐะ การสดับปาฐะนั้น คือ การฟัง การคิด และนำหลักอิทธิบาท 4 มาสนับสนุนการเรียนรู้ จนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้นั้นไปใช้ในอาชีพและชีวิตประจำวันได้ การที่จะเป็นผู้รอบรู้หรือนักปราชญ์ได้นั้นจะต้องสนใจศึกษาประเด็นดังกล่าวนี้ บุคคลที่จะนำไปปฏิบัติต้องนำไปประยุกต์ใช้อย่างจริงจังที่ครอบคลุมใน 4 ประเด็น การเรียนรู้ การอ่าน การคิด การเขียน และการฟัง

บรรณานุกรม

- ทินรัตน์ กาญจนกฤษ. (2550). “ผลของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง แคลคูลัสเบื้องต้น โดยใช้หลัก “สุ จิ ปุ ลิ” ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนเตรียมทหาร”. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
- มหาอัคร อุดตโร (มากติ), (2557)รูปแบบแห่งการจัดการการเรียนรู้ตามหลักพุทธธรรม,วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กันยายน-ธันวาคม 2557 , หน้า 171-187
- มณฑรา ธรรมบุศย์.(2548).ลีลาการเรียนรู้.แหล่งที่มา<http://edu.chandra.ac.th/teacherAll/,mdra/data/learnstyle.doc>. 19 กันยายน 2552
- ปานรวี ยงยุทธ์วิชัย (2548)การอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมและพัฒนาก่อนการเขียนแห่งประเทศไทย
- ปทุมมาศ รักษ์วงศ, มนต์ชัย เทียนทอง, และ ชัยวิจิตต์ เขียรชนะ (2561)การพัฒนาแบบการฝึกอบรมครูสำหรับทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนตามแนวทางสุ จิ ปุ ลิ, วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือปีที่ 9 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2561, หน้า 94-102
- พระเจดน์สฤกษ์ อินทร์จันทร์, (2555)ผลการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ สุ จิ ปุ ลิ ที่มีต่อความสามารถในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นโท, Veridian E-Journal,SU กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ Vol.5 No. 1 January – April 2012 , หน้า 693-709
- พระธรรมกิตติวงศ์(ทองดี สุรเตโช) ป.ธ. 9.(2548) พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุด คำวัด.วัดราชโอรสาราม กรุงเทพฯ.
- พระยาอุปกิตศิลปสาร (2546)หลักภาษาไทย (อักขรวิธี วจีวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- พาฝัน ธนากรเมธา,(2560)ทักษะการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 โดยใช้หลัก สุ.จิ.ปุ.ลิ, วารสารสิรินธรปริทรรศน์ ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 (2017): มกราคม-มิถุนายน 2560, หน้า 26-34
- สรญา เป็รียวประสิทธิ์(2563)แบบจำลองระบบการสอนดิจิทัลออนไลน์เรียนรู้ด้วยวิธีสุจิตฺติ,วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร : ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2563) หน้า 19-26

Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). *The action research planner*. 3th ed. Geelong, Australia : Deakin University Press.

Vimolchaya Yanasugondha(2013).Promoting a Learner-Centeredness Classroom by Adopting the Su Ji Pu Li Principle into CALL for Thailand Tertiary Level Students, Vol. 16 No. 3 (2013): Special Issue, 119-125